

Je vous offre les oiseaux - Us ofereixo els ocells, una instal·lació per commemorar el Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust

- » Es tracta d'una instal·lació audiovisual de Marta Marín-Dòmine que es podrà veure al MUHBA Plaça del Rei (capella de Santa Àgata) fins el 28 d'abril
- » La instal·lació pren com a referència el camp d'Auschwitz-Birkenau per mostrar la distorsió que es produeix en una situació de violència extrema entre la percepció del supervivents dels camps nazis que mai van veure cap ocell sobrevolant la zona i l'estudi que va arribar a catalogar la presència de fins a 127 ocells diferents
- » La proposta està organitzada pel Comissionat de Programes de Memòria per commemorar el Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust

L'Ajuntament de Barcelona, a través del Comissionat de Programes de Memòria ha volgut commemorar el Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust, que té lloc el 27 de gener, amb l'obertura d'una instal·lació artística a la Capella de Santa Àgata / MUHBA Plaça del Rei i d'una conferència de la seva autora, Marta Marín-Dòmine, que mostra les tensions entre la memòria i el paisatge, prenent com a punt de referència el camp d'Auschwitz-Birkenau.

Je vous offre les oiseaux - Us ofereixo els ocells és una proposta artística de Marta Marín-Dòmine pensada com a gest de reconeixement a una de les percepcions compartides per molts supervivents dels camps nazis: no haver vist mai cap ocell sobrevolant els camps.

La instal·lació, a més de ser una ofrena simbòlica, vol mostrar també que tot acte de memòria és un intent fallit de recuperar un esdeveniment tal com va ser viscut pels seus protagonistes — víctimes i botxins. Així, els elements que componen la instal·lació, començant pel títol en dues llengües, indiquen les dificultats inherents a l'acte de commemorar.

La instal·lació pren com a referència el camp d'Auschwitz-Birkenau per fer rellevant el contrast entre el que es percep en la quotidianitat i la seva distorsió en una situació de violència política extrema. Birkenau va ser alhora camp de concentració per als detinguts per raons polítiques, religioses, sexuals i socials, i camp d'extermini dels jueus, dels sinti i dels roma europeus.

Birkenau era també un extens bosc de bedolls que més tard va servir per amagar de la vista les cambres de gas i els crematoris. El 1940 l'ornitòleg Günther Niethammer, i SS i més tard allistat a les Waffen-SS, obtingué la llicència per estudiar les aus de la zona. Va catalogar 127 ocells.

La instal·lació convida els visitants a fer un recorregut breu pel paisatge visual i sonor del camp tal com es pot veure avui a partir d'imatges filmades a Birkenau i de l'escolta d'una peça sonora confeccionada amb els sons i els cants dels 127 ocells.

Fotografia: Blai Tomàs Bracquart, *Arbre* (Camp d'extermini Auschwitz-Birkenau)

Al final del recorregut els visitants són convidats a oferir un cant d'ocell tocant la superfície sensible d'una columna que emmagatzema totes les ofrenes. El 28 d'abril, durant l'acte de cloenda de la instal·lació, es podrà escoltar públicament la nova peça sonora resultat de totes les ofrenes fetes. Un acte simbòlic per retornar al passat els sons que les víctimes no perceberen.

Instal·lació i conferència inaugural

La instal·lació s'inaugurarà el 27 de gener a les 19:00 h, coincidint amb el Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust. Prèviament, a les 18:00 hores, tindrà lloc una conferència de l'autora, Marta Marín Dòmine, sota el títol "*Auschwitz-Birkenau, o la tensió entre el paisatge i la memòria*". *Je vous offre les oiseaux - Us ofereixo els ocells*, es podrà veure a la Capella de Santa Àgata del MUHBA fins al 28 d'abril.

Sobre l'autora: Marta Marín-Dòmine

Professora de literatura peninsulars hispànica i d'estudis de la memòria, i directora del Centre for Memory and Testimony Studies de la Wilfrid Laurier University, Canadà, on coordina grups de treball i projectes artístics. Ha dirigit dues pel·lícules documentals en relació amb la recuperació de la memòria: *The Vengeance of the Apple. Argentineans in Toronto* (2010), i *Mémoire Juive du Quartier Marolles-Midi, 1930-1942* (2012) patrocinada per la Fundació Auschwitz de Brussel·les on ha estat responsable de projectes de recuperació de la memòria dels barris. Recentment ha traduït amb l'escriptor Robert Finley la novel·la-testimoni de Joaquim Amat-Piniella *K.L.Reich* (WLP, 2015) de la qual també ha escrit l'estudi introductori.

Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust

A banda de programar aquesta instal·lació, l'Ajuntament de Barcelona, a través del Comissionat de Programes de Memòria, celebrarà el dia 30 de gener l'acte institucional en memòria de les víctimes de l'Holocaust a la Plaça de Sant Jaume, en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya i les Comunitats Jueves de Barcelona. L'acte inclourà una encesa d'espelmes en record de les víctimes de la barbàrie nazi, un minut de silenci per les víctimes de l'Holocaust així com la lectura de textos i d'interpretacions musicals.

Crèdits de la instal·lació *Je vous offre les oiseaux / Us ofereixo els ocells*

Organització i producció

Comissionat de Programes de Memòria, Ajuntament de Barcelona
amb la col·laboració del Museu d'Història de Barcelona

Creació, guió i textos

Marta Marín-Dòmine

Coordinació del projecte

Mònica Blasco Arasanz i Iris Garcia Urbano

Arquitectura i disseny gràfic

Andrea Manenti

Vídeo

Blai Tomàs Bracquart

Entorn sonor i composició musical

Josep Manuel Berenguer

Enregistrament de sons d'ocells (CC BY-SA)

Xeno-canto Foundation. Jean-Claude Roche i Didier Collin, Franck Bruneliere, Olivier Grosselet, Patrick Aberg, Jacques Prevost i Ante Strand

Producció i muntatge

Croquis

Comunicació

Àngels Bertran

Correcció i traducció

Rosa Chico

Fonts documentals

Günther Niethammer, *Beobachtungen über die Vogelwelt von Auschwitz (Ost-Oberschlesien)*, a *Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien*, vol. 52, 1941, pàg. 164–199.